

Svar på skriftligt spørgsmål om bättre tillgång till läkemedel mot skabb

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spørgsmål SS 41/2024 rd undertecknat av riksdagsledamot Terhi Koulumies /saml m.fl.:

Vilka åtgärder vidtar regeringen för att skabbläkemedel som används i andra länder görs snabbt tillgängliga även för finländarna?

Som svar på detta spørgsmål anför jag följande:

Social- och hälsovårdsministeriet har aktivt tillsammans med Institutet för hälsa och välfärd, Sakerhets- och utvecklingscentralen för läkemedelsområdet Fimea och andra sakkunniga utrett metoder för att effektivisera behandlingen av skabb, förbättra tillgången till läkemedel och minska risken för en mer omfattande spridning av skabb. De läkemedel som behövs för behandling av skabb finns på apoteken, men behandlingen av patienterna och deras närmaste krets kan vara ekonomiskt belastande på grund av den nuvarande prissättningen av läkemedel.

Skabb är en av de vanligaste hudsjukdomarna globalt. Enligt Institutet för hälsa och välfärd har skabb emellertid blivit ännu vanligare i flera europeiska länder under de senaste åren. Orsaken till detta är okänd. Behandling av skabb och förhindrande av spridningen är förknippade med många praktiska utmaningar. Utöver rätt diagnos och effektiva läkemedel behövs tydliga anvisningar om hygienåtgärder. För att säkerställa behandlingsresultaten ska läkemedel användas enligt anvisningarna, behandlingen upprepas två gånger och personer i nära kontakt behandlas samtidigt och som patienterna. Det är svårt att verifiera behandlingsresultatet eftersom hudsymtomen och klådan fortsätter i veckor också efter en lyckad behandling. Även en ny smitta efter behandlingen är möjlig om inte alla personer i nära kontakt har behandlats samtidigt eller om behandlingen av dem har misslyckats. Utöver medicinsk behandling krävs det att man tvättar kläder och hemtextilier och städar ytor i hemmet noggrant för att skabbkvalstren ska förstöras.

I Finland finns det för närvarande ivermektintabletter med försäljningstillstånd, permetrinkrämer och svavelvaselinsalva som tillverkas på apoteket för behandling av skabb. Ivermektintabletter och svavelvaselin kräver recept, men permetrinkrämen är ett egenvårdspreparat. I vissa EU-länder används dessutom egenvårdspreparat och receptbelagda preparat som innehåller bensylbensoat. Enligt vissa undersökningar kan effekten av permetrin mot skabb vara nedsatt, men effekten av

andra läkemedel är fortfarande god och det har inte påvisats några betydande skillnader i behandlingens slutresultat. Enligt Fimeas uppgifter är tillgången till ivermektin bra och svavelvaselin tillverkas på över hundra apotek.

Försäljningen av läkemedlet till befolkningen i Finland förutsätter att det har ett försäljningstillstånd som beviljats av Fimea eller Europeiska kommissionen. För att uppfylla förutsättningarna för försäljningstillstånd ska ett läkemedelspreparat vara effektivt, säkert och av hög kvalitet. Läkemedelsföretagen fattar själv beslut om för vilka preparat de ansöker om försäljningstillstånd. Myndigheten har inga metoder att ålägga ett företag att ansöka om försäljningstillstånd för sin produkt, men social- och hälsovårdsministeriet har kontaktat flera tillverkare av skabbläkemedel för att dessa ska ansöka om försäljningstillstånd för sina preparat i Finland. Fimeas experter har i medierna sagt att de anser det rätt så sannolikt att läkemedlet kommer till försäljning i Finland.

Sjukförsäkringslagen (1224/2004) innehåller bestämmelser om både ersättning till patienten för läkemedel och om upptagande av läkemedel i systemet för läkemedelsersättning. Läkemedelsprismnämnden beslutar om läkemedlets FPA-ersättning och fastställer ett skäligt partipris för det läkemedel som ersätts. Det är inte möjligt att ta upp ersättnings- och prisärenden för läkemedel med försäljningstillstånd till behandling på myndigheternas initiativ, utan innehavaren av försäljningstillståndet ska själv ansöka om ersättning och ett skäligt partipris hos prismnämnden. Skäligt partipris för läkemedel bedöms utifrån de bedömningskriterier som fastställs i sjukförsäkringslagen. Social- och hälsovårdsministeriet har frågat flera innehavare av försäljningstillstånd för skabbläkemedel om deras avsikter att ansöka om ersättning för sina preparat. Hittills har prismnämnden inte tagit emot ansökningar om ersättning.

Social- och hälsovårdsministeriet har fäst särskild uppmärksamhet vid tillgången till aktuell och heltäckande information om behandling av skabb. Nyligen uppdaterade anvisningar för egenvård av skabb finns på Institutet för hälsa och välfärds, Terveyskirjastos och olika välfärdsområdets webbplatser. Institutet för hälsa och välfärd, Fimea och experter på hudsjukdomar har ordnat ett webinarium om skabbsituationen och effektiv behandling av skabb samt erbjudit medborgarna och medierna aktuell information om skabb. Institutet för hälsa och välfärds anvisningar om behandling av skabbepidemier för hälso- och sjukvårdspersonal håller också på att uppdateras. Social- och hälsovårdsministeriet, myndigheter och sakkunniga fortsätter diskussionen med läkemedelsföretagen för att man i Finland ska få tillgång till fler nya skabbläkemedel och för att priset på skabbläkemedel på marknaden ska bli lägre med hjälp av ersättning och priskonkurrens.

Helsingfors 21.3.2024

Minister för social trygghet Sanni Grahn-Laasonen